

Lieta C-147/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 8. marts

Iesniedzējtiesa:

Conseil d'État (Francija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 5. marts

Prasītājas:

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises
(*CIHEF*)

Florame

Hyteck Aroma-Zone

Laboratoires Gilbert

Laboratoire Léa Nature

Laboratoires Oméga Pharma France

Pierre Fabre Médicament

Pranarom France

Puressentiel France

Atbildētāji:

Ministre de la Transition écologique

Premier ministre

CONSEIL D'ETAT [Valsts padome]

[..]

kas izskata strīdu

lietā

[..]

*COMITE INTERPROFESSIONNEL DES
HUILES ESSENTIELLES FRANÇAISES*

un citi

[..]

1. Ar prasību un replikas rakstu, kas ar Nr. 433889 2019. gada 23. augustā un 2020. gada 31. decembrī reģistrēti *Secrétariat du contentieux du Conseil d'État* [Valsts padomes Strīdu izskatīšanas sekretariātā], *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises*, sabiedrība *Florame*, sabiedrība *Hyteck Aroma-Zone*, sabiedrība *Laboratoires Gilbert*, sabiedrība *Laboratoire Léa Nature*, sabiedrība *Laboratoires Oméga Pharma France*, sabiedrība *Pierre Fabre médicaments*, sabiedrība *Pranarom France* un sabiedrība *Puressentiel France* lūdz *Conseil d'Etat*:

- 1) pilnvaru pārsniegšanas dēļ atcelt 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-642 par aizliegtu komercpraksi attiecībā uz noteiktām biocīdu kategorijām;
- 2) vajadzības gadījumā uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālu jautājumu par pilnīgu saskaņošanu, kas veikta ar Eiropas Regulu Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu;
- 3) [..] **[orig. 2. lpp.]**.

Prasītājas apgalvo, ka:

- [..]
- [..]
- dekrēts nav juridiski pamatots, jo tas ir pieņemts, neievērojot Eiropas Regulu Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs);
- ar dekrētu tiek aizskartas tiesības uz īpašumu, kas aizsargātas ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. pantu, un nav ievēroti Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Papildu protokola pirmā panta noteikumi;
- dekrēts ir pretrunā Direktīvai 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs), ciktāl tas ir nepamatots un nesamērīgs šķērslis pakalpojumu sniegšanas brīvībai;
- [..].

Ar iebildumu rakstu, kas reģistrēts 2020. gada 17. septembrī, *Ministre de la transition écologique* [ekoloģiskas pārejas ministre] lūdz prasību noraidīt. Tā apgalvo, ka neviens no prasības pamatiem nav pamatots.

[..]

2. Ar prasību un replikas rakstu, kas ar Nr. 433890 2019. gada 23. augustā un 2020. gada 31. decembrī reģistrēti *Secrétariat du contentieux du Conseil d'État* [Valsts padomes Strīdu izskatīšanas sekretariātā], *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF)*, sabiedrība *Florame*, sabiedrība *Hyteck Aroma-Zone*, sabiedrība *Laboratoires Gilbert*, sabiedrība *Laboratoire Léa Nature*, sabiedrība *Laboratoires Oméga Pharma France*, sabiedrība *Pierre Fabre médicaments*, sabiedrība *Pranarom France* un sabiedrība *Puressentiel France* lūdz *Conseil d'Etat*:

1) pilnvaru pārsniegšanas dēļ atcelt 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-643 par komercreklāmu noteiktām biocīdu kategorijām;

2) vajadzības gadījumā uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālu jautājumu par pilnīgu saskaņošanu, kas veikta ar ES Regulu Nr. 528/2012 par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu;

3) [..] **[oriģ. 3. lpp.]**.

Prasītājas apgalvo, ka:

- [..]

- [..]

- dekrēts nav juridiski pamatots, jo tas ir pieņemts, neievērojot Eiropas Regulu Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu;

- ar dekrētu tiek aizskartas tiesības uz īpašumu, kas aizsargātas ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. pantu, un nav ievēroti Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai pievienotā protokola pirmā panta noteikumi;

- tas ir prettiesisks, ciktāl tas pārmērīgi iejaucas tiesībās uz vārda brīvību, kas garantētas ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. pantu;

- [..].

Ar iebildumu rakstu, kas reģistrēts 2020. gada 17. septembrī, *Ministre de la transition écologique* lūdz prasību noraidīt. Tā apgalvo, ka neviens no prasības pamatiem nav pamatots.

[..]

Ņemot vērā:

- Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju;
- Līgumu par Eiropas Savienības darbību, it īpaši tā 267. pantu;
- Eiropas Savienības Pamattiesību hartu;
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs);
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs);
- *Code de l'environnement* [Vides kodeksu],
- 2018. gada 30. oktobra *Loi n° 2018-938* [Likumu Nr. 2018-938];
- [...] **[oriģ. 4. lpp.]**.

[..]

Tā kā:

1. Iepriekš minētajos prasības pieteikumos tiek lūgts atcelt divus dekrētus, kas pieņemti, piemērojot to pašu likumu, un atbildēt uz tiem pašiem jautājumiem, tās ir jāapvieno, lai pieņemtu vienu nolēmumu.

2. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu mērķis saskaņā ar tās 1. panta 1. punktu ir, “*saskaņojot noteikumus par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu, uzlabot iekšējā tirgus darbību, vienlaikus nodrošinot augstu cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzības līmeni. Šīs regulas noteikumu pamatā ir piesardzības princips, kura mērķis ir aizsargāt cilvēku veselību, dzīvnieku veselību un vidi. Īpašu uzmanību velta mazāk aizsargātu grupu aizsardzībai*”. Saskaņā ar šā paša panta 2. punktu: “*Ar šo regulu paredz noteikumus attiecībā uz: a) to aktīvo vielu saraksta izveidošanu Savienības līmenī, kuras var lietot biocīdos; / b) atļauju piešķiršanu biocīdiem; / c) atļauju savstarpēju atzīšanu Savienībā; / d) biocīdu piedāvāšanu tirgū, biocīdu lietošanu vienā vai vairākās dalībvalstīs vai Savienībā; / e) apstrādātu izstrādājumu laišanu tirgū.*” Saskaņā ar šīs paša regulas 72. pantu: “*1. Ikvienu biocīda reklāma atbilst Regulas (EK) Nr. 1272/2008 noteikumiem, kā arī tajā iekļauj teikumus “Lietojiet biocīdus uzmanīgi. Pirms lietošanas vienmēr izlasiet etiķeti un informāciju par biocīdu”. Šie teikumi ir skaidri atšķirami no pārējā reklāmas teksta un ir salasāmi. / 2. Reklāmas devēji vārdu “biocīdi” iepriekš minētajos teikumos var aizstāt ar skaidru atsauci uz reklamētā produkta veidu. / 3. Biocīdu reklāmās biocīdu nedrīkst attēlot veidā, kas sniedz maldinošu priekšstatu par biocīda radīto risku cilvēku veselībai, dzīvnieku veselībai vai videi vai par tā efektivitāti. Biocīda*

reklāmā nekādā gadījumā nedrīkst būt norādes “zema riska biocīds”, “netoksisks”, “nekaitīgs”, “dabīgs”, “videi draudzīgs”, “nekaitīgs dzīvniekiem” vai līdzīgas norādes.”

3. Saskaņā ar *Code de l'environnement* [Vides kodeksa] jauno L. 522-18. pantu, kas ieviests ar 2018. gada 30. oktobra *loi du 30 octobre 2018 pour l'équilibre des relations commerciales dans le secteur agricole et alimentaire et une alimentation saine, durable et accessible à tous* [Likums par līdzsvaru tirdzniecības attiecībās lauksaimniecības un pārtikas nozarē un veselīgu, ilgtspējīgu, visiem pieejamu pārtiku] 76. pantu: “L. 522-1. pantā definēto biocīdu pārdošanas gadījumā atlaides, pazeminātas cenas, lojalitātes atlaides, vispārējo un īpašo pārdošanas nosacījumu diferencēšana *Code de commerce* [Komerckodeksa] L. 441-1. panta izpratnē vai bezmaksas paraugu došana un jebkādas līdzīgas prakses **oriģ. 5. lpp.** ir aizliegtas. Jebkāda komercprakse nolūkā tieši vai netieši apiet šo aizliegumu, piemērojot atlaides, rabatus vai atmaksas citam tādu produktu klāstam, kas būtu saistīts ar šo produktu iepirkumu, ir aizliegta. / Conseil d'Etat dekrētā ir precizētas attiecīgo produktu kategorijas, ņemot vērā riskus cilvēku veselībai un videi.” Saskaņā ar *Code de l'environnement* [Vides kodeksa] jauno L. 522-5-3. pantu, kas ieviests ar 2018. gada 30. oktobra likumu: “Ir aizliegta jebkāda komercreklāma noteiktām biocīdu kategorijām, kas definētas ar iepriekš minēto Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs). / Atkāpjoties no šī panta pirmās daļas, profesionāliem lietotājiem domāta reklāma ir atļauta šiem lietotājiem paredzētās produktu izplatīšanas vietās un viņiem paredzētās publikācijās. / Conseil d'Etat dekrētā ir definētas attiecīgo produktu kategorijas, ņemot vērā riskus cilvēku veselībai un videi, kā arī nosacījumi, ar kādiem tiek īstenota reklāma. Šī reklāma izceļ labo praksi produktu izmantošanā un piemērošanā attiecībā uz cilvēku un dzīvnieku veselības un vides aizsardzību, kā arī iespējamo apdraudējumu cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi.”

4. Ar apstrīdēto 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-642, kas tika pieņemts, piemērojot *Code de l'environnement* [Vides kodeksa] jauno L. 522-18. pantu, šajā kodeksā ir ieviests R. 522-16-1. pants, kurā ir noteikts: “L. 522-18. pantā minētās produktu kategorijas, attiecībā uz kurām noteikta veida komercprakse ir aizliegta, ir produkti, kas ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu definētie 14. un 18. veida produkti. / Šīs normas neattiecas uz biocīdiem, kuriem atļauju var saņemt vienkāršotā procedūrā atbilstoši tās pašas regulas 25. pantam.” Ar apstrīdēto 2019. gada 26. jūnija Dekrētu Nr. 2019-643, kas pieņemts, piemērojot *Code de l'environnement* [Vides kodeksa] L. 522-5-3. pantu, šajā kodeksā ir iekļauts jauns R. 522-16-2. pants, kurš ir izteikts šādi: “I.- L. 522-5-3. pantā minētās biocīdu kategorijas, attiecībā uz kurām ir aizliegta plašai sabiedrībai paredzēta komercreklāma, ir šādas: 1) produkti, kas ir Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu definētie 14. un 18. veida produkti; 2) produkti, kas pieder ar šo pašu regulu definētajiem 2. un 4. veida produktiem un kas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada

16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu klasificēti kā bīstami ūdens videi, 1. kategorijas: akūta 1. kategorija (H 400) vai hroniska 1. kategorija (H 410). / II.- Attiecībā uz I. punktā minētajiem produktiem jebkādu reklāmu, kas paredzēta profesionāļiem, sagatavo, ievērojot I. punkta 1. apakšpunktā minētās Regulas (ES) Nr. 528/2012 72. panta noteikumus. Turklāt tajā skaidri un salasāmi ir norādīti šādi elementi: 1. Divi teikumi, kas formulēti šādi: “Pirms lietošanas vienmēr pārliecinieties, ka tā ir nepieciešama, it īpaši vietās, kuras apmeklē plaša sabiedrība. Ikreiz, kad iespējams, dodiet priekšroku alternatīvām metodēm un produktiem, kas rada vismazāko risku cilvēku un dzīvnieku veselībai un videi.” / 2) Ar produktu saistītā biocīdu veida apzīmējums, kā definēts iepriekš minētās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) V pielikumā. / III.- Šī panta normas nepiemēro biocīdiem, kuriem atļauju var saņemt vienkāršotā procedūrā atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs) par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu 25. pantam.” [orig. 6. lpp.]

5. No 3. un 4. punktā minētajiem normatīvajiem aktiem izriet, ka ir aizliegta noteikta veida komercprakse, piemēram, atlaides, pazeminātas cenas, lojalitātes atlaides, vispārējo un īpašo pārdošanas nosacījumu diferencēšana *Code de commerce* [Komerckodeksa] L. 441-1. panta izpratnē, bezmaksas paraugu došana un jebkāda līdzīga prakse, kā arī plašai sabiedrībai paredzēta komercreklāma par biocīdiem, kurus izmanto grauzēju un posmkāju apkarošanai un kuri ir 2012. gada 22. maija regulas V pielikuma 14. un 18. veida produkti, izņemot biocīdus, kuriem atļauju var saņemt vienkāršotā procedūrā atbilstoši tās pašas regulas 25. pantam.

6. Pirmkārt, lai arī netiek apstrīdēts, ka abu apstrīdēto dekrētu sekas ir tādas, ka ar tiem ir aizliegta noteikta komercprakse un reklāma, kas paredzēta plašai sabiedrībai, attiecībā uz noteiktiem biocīdiem, kurus prasītājas sabiedrības tirgo, pamats, ar kuru tiek apgalvots, ka ar šiem dekrētiem tiek aizskartas to tiesības uz īpašumu, kas aizsargātas ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 17. pantu, neietver pietiekami detalizētu informāciju, lai varētu novērtēt šī pamata pamatotību, un līdz ar to tas ir noraidāms.

7. Otrkārt, lai arī prasītājas apgalvo, ka abi apstrīdētie dekrēti var izraisīt viņu produktu pārdošanas apjoma krišanos un apgrozījuma zudumu, viņu paredzētās komercprakses un plašai sabiedrībai paredzētas reklāmas aizliegums ir pamatots ar sabiedrības veselības aizsardzības un vides aizsardzības mērķiem. Vienīgie apstākļi, kurus min prasītājas, pieņemot, ka tie tiktu pierādīti, nav uzskatāmi par tādiem, kas liecina, ka ar apstrīdētajiem dekrētiem būtu pārkāpti Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Pirmā papildu protokola 1. panta noteikumi.

8. Treškārt, lai arī prasītājas apgalvo, ka ar 2019. gada 26. jūnija dekrētu par komercreklāmu noteiktām biocīdu kategorijām tiek pārmērīgi aizskartas ar Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. pantu garantētās tiesības uz vārda brīvību, ar iepriekš minēto Vides kodeksa L. 522-5-3. pantu paredzētais ierobežojums komercreklāmai, kas paredzēta plašai

sabiedrībai un kas attiecas uz biocīdiem, kurus izmanto grauzēju un posmkāju apkarošanai, katrā ziņā neatņem patērētājiem piekļuvi informācijai un atbilstoši sabiedrības veselības aizsardzības mērķim ir uzskatāms par nepieciešamu un samērīgu pasākumu. Līdz ar to šis pamats ir jānoraida.

9. Ceturtkārt, ar Direktīvu 2000/31 (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū nosaka pakalpojumu brīvas aprites regulējumu un paredz nosacījumus, ar kādiem dalībvalsts šai brīvībai var noteikt samērīgus ierobežojumus atbilstoši kādam vispārējo interešu mērķim. Paredzot pasākumus, kas ir nepieciešami un samērīgi ar sabiedrības veselības aizsardzības mērķi, kuru tiecas sasniegt ar 2019. gada 26. jūnija dekrētu par komercpraksi, kas aizliegta attiecībā uz noteiktām biocīdu kategorijām, šis dekrēts nepārkāpj minēto direktīvu.

10. [..] **[oriģ. 7. lpp.]** [..]

11. [..] [pamati, kas attiecas uz valsts tiesību aktiem]

12. Visbeidzot, tā kā 2. punktā minētajā regulā nav nevienas normas, kas ļautu dalībvalstij paredzēt tāda veida ierobežojošus pasākumus kā pasākumi, kas minēti Vides kodeksa L. 522-18. un L. 522-5-3. pantā, vai arī to aizliegtu, ir jāatbild uz jautājumu, vai šādus pasākumus, kas nav paredzēti regulā, var pieņemt, neatkāpjoties no šīs regulas, nepārkāpjot to un netraucējot tās pareizu darbību. Tiesību aktu normu, kuras piemērojot ir pieņemtas apstrīdētās reglamentējošās normas, mērķis ir novērst trūkumus, ko attiecībā uz sabiedrības veselību un vidi var radīt noteiktu biocīdu pārmērīga izmantošana. Lai arī šis mērķis nav pretrunā iepriekš minētās Eiropas regulas mērķiem, aizliegumi, kas ir paredzēti ar šīm tiesību aktu normām, attiecas uz biocīdu tirdzniecības jomu, kuru ar minēto regulu saskaņo Eiropas līmenī, neatsaucoties uz dalībvalstu pieņemtajiem piemērošanas aktiem un nepastāvot vajadzībai pieņemt šādus aktus minētās regulas pilnīgai efektivitātei. Atbilde uz pamatu, saskaņā ar kuru apstrīdētie dekrēti esot pieņemti, piemērojot tiesību aktu normas, kas pieņemtas, neievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 528/2012 (2012. gada 22. maijs), ir atkarīga no atbildes uz jautājumu par to, vai šī regula liedz valsts likumdevējam sabiedrības veselības un vides interesēs pieņemt tādus ierobežojošus noteikumus komercprakses un reklāmas jomā kā noteikumi, kuri paredzēti *Code de l'environnement* [Vides kodeksa] L. 522-18. un L. 522-5-3. pantā.

13. Šis jautājums ir būtisks *Conseil d'Etat* izskatāmās tiesvedības risinājumam, un tas rada ievērojamas grūtības. Līdz ar to saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu ir jāvērsas Eiropas Savienības Tiesā un līdz tās nolēmuma pasludināšanai jāaptur tiesvedība par prasības pieteikumiem, ko iesniegušas *Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises* un sabiedrības *Florame* u.c. **[oriģ. 8. lpp.]**

NOLEMJ:

[..] Apturēt tiesvedību par prasības pieteikumiem Nr. 433889 un 433890 līdz brīdim, kad Eiropas Savienības Tiesa būs lēmusi par šādu jautājumu: Vai 2012. gada 22. maija Regula par biocīdu piedāvāšanu tirgū un lietošanu liedz dalībvalstij sabiedrības veselības un vides interesēs pieņemt tādus ierobežojošus noteikumus komercprakses un reklāmas jomā kā noteikumi, kas paredzēti *Code de l'environnement* [Vides kodeksa] L. 522-18. un L. 522-5-3. pantā? Vajadzības gadījumā, ar kādiem nosacījumiem dalībvalsts var pieņemt šādus pasākumus?

[..] [orig. 9. lpp.] [..]

[..]

DARBA VERSIJA